

nářeční fonetika tádžických, afghánských a perských dialektů

klasická perština	ای			ی	ا	آ	او		و	ح	ع	ق	غ	و	او	ای			
	ē	ī	-ī	i	-á a	ā	ō	ū	u	h	ʕ	q	ɣ	v	au	ai			
فارسی دری	e:	i:		ɪ	a	ɒ:	o:	u:	ʊ	h	ʕ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
tádžická perština	é	í	-í	i	a	o	ú	ü	u	h	ʕ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
	e	u	ū	u	a	o	y	y		ɣ	ʕ	q	ɣ	ʕ	as	ai			
тоҷикӣ	e:	i		a	ɔ:	ə:		u		h	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Ghižduvön	e:	i		a	ɔ:	ə:	i	u		h	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Buchára	e:	i:	i	a	ɔ:	ə:	u	u		h	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Buchára (židovský dialekt)	e:	i:	i	a	ɔ:	ə:	u	u		h	ʕ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Chudžand	e:	i:	i	a	ɔ:	ə:	u	u		h	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Pandžakent	e:	i:	i	a	ɔ:	ə:	u	u		h	ʕ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Isfara (I)	e:	i:	i	a	ɔ:	ə:	u	u		h	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Isfara (II)	e:	i:	i	a	ɔ:	ə:	u	u		h	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Kónibódóm	ie:	i:	i	a	ɔ:	ə:	u	u		h	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Samarkand	e:	i:	i	a	ɔ:	ə:	u	u		h	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Qarótógh, Horní Hisór, Darband	e:	i		a	ɔ:	u:	ə:	u		h	ʕ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Varzób (I)	e:	i		a	ɔ:	u:	ə:	u		h	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Varzób (II)	e:	i		a	ɔ:	u:		u		h	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Istaravšan, Šahristón	e:	i:	i	a	ɔ:	u:	ə:	u		h	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Bójsún	e:	i		a	ɔ:	u:	ə:	u		h	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Ašt, Čúst	e:	i		a	ɔ:	u:	ə:	u		h	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Kósónsój	e:	i		a	ɔ:	u:	ɸ:	u		h	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Šajdón, Pónghóz, Čištčóna	e:	i		a	ɔ:	u:		y		h	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Súh, Vóruh	e:	i:	i	a	ɔ:	u:	i:	ɣ		h	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Réštón	e:	i:	i	æ	ɔ:	u:		ɣ		h	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Paldórak (Horní Mastčóh)	e:	i:	i	a	i	a	ɔ:	u:	i	ɸ	h	ʕ	qʰ	ɣ	v	au	eɪ		
Horní Mastčóh	e:	i:	i	a	i	a	ɔ:	u:	i	ɸ	h	ʕ	qʰ	ɣ	v	au	ai		
Langar, Padask, Čajróbód, Mardúškát (Horní Mastčóh)	e:	i:	i	a	i	a	ɔ:	u:	i	ɣ	ɸ	h	ʕ	qʰ	ɣ	v	au	ai	
Ésiz, Padróh (Dolní Mastčóh)	e:	i:	i	a	i	a	ɔ:	u:	i	ɣ	ɸ	h	ʕ	qʰ	ɣ	v	au	ai	
Dolní Mastčóh – pravobřeží	e:	i:	i	a	i	a	ɔ:	u:		ɣ	ɸ	h	ʕ	qʰ	ɣ	v	au	ai	
Dolní Mastčóh – levobřeží	e:	i:	i	a	i	a	ɔ:	u:		ɸ	h	ʕ	qʰ	ɣ	v	au	ai		
Horní Falghar	e:	i:	i	a		ɔ:	u:	i	ɸ	i	h	ʕ	qʰ	ɣ	v	au	ai		
Rarz	e:	i:	i	a	i	a	ɔ:	u:	i	ɣ	ɸ	i	h	ʕ	qʰ	ɣ	v	au	ai
Dolní Falghar	e:	i:	i	a		ɔ:	u:		ɸ	h	ʕ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Jaghnób	e:	i:	i	a	ɔ:	u:	ɣ:	ɸ	ɣ:	h	ʕ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
jižní tádžičtina	e:	i		a	ɔ:	u:		ü		h	ʕ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Qarótegín	e:	i:	i	a	ɔ:	u:		ü		h	ʕ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Ghórón	e:	i		a	ɔ:	ə:		ü		ʔ	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Iškóšim	e:	i		a	ɔ:	u:		ü		h	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai			
Šüróbód	e:	i		a	ɔ:	u:		ü		ʔ	ʔ	qʰ	ɣ	w	au	ai			
jihovýchodní tádžičtina	e:	i		a	ɔ:	u:	ɸ(+)	u:		ü	ʔ	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai		
Darvóz, Vachijó-ji Bóló	e:	i		a	ɔ:	u:	ə:	y:		ü	ʔ	ʔ	qʰ	ɣ	v	au	ai		

afghánská perština	ای		ی	ه	ا	آ	او		و	ح	ع	ق	غ	و	او	ای
	<i>ē</i>	<i>ī</i>	<i>i</i>	<i>e</i>	<i>-á</i>	<i>a</i>	<i>ā</i>	<i>ō</i>	<i>ū</i>	<i>o</i>	<i>h</i>	<i>ʕ</i>	<i>q</i>	<i>ɣ</i>	<i>w</i>	<i>aɰ</i>
دری	e:	i:	ɨ	ɛ	a	ɒ:	o:	u:	o	h	ʔ	qʰ	ɣ	w	aɰ	aɪ
Kábul	e:	i:	ɨ	ɛ	e	ɒ:	o:	u:	ɒ	ʔ	ʔ	qʰ	ɣ	w	eɰ	eɪ
Madaglašt Án	e:	i:	ɨ		a	ɒ:	o:	o:	u:	h	ʔ	qʰ	ɣ	v	aɰ	aɪ
Hazáradžát	e:	i:			a	ɒ:	o:		u	ʔ	ʔ	qʰ	ɣ	w	aɰ	aɪ
Čár Ajmáq		i:	ɨ	ɛ	æ	ɒ:	u:		ɒ	ʔ	ʔ	qʰ	ɣ	w	aɰ	aɪ
Herát	e:	i:	ɨ	ɛ	æ	ɒ:	o:	u:	ɒ	ʔ	ʔ	qʰ	ɣ	w	ɔɰ	ɛɪ
íránská perština	ای		ی	ه	ا	آ	او		و	ح	ع	ق	غ	و	او	ای
	<i>ī</i>	<i>i</i>	<i>e</i>	<i>-é</i>	<i>a</i>	<i>ā</i>	<i>ū</i>	<i>o</i>	<i>h</i>	<i>ʕ</i>	<i>q</i>	<i>ɣ</i>	<i>v</i>	<i>oɰ</i>	<i>eɪ</i>	
فارسی	i:	ɨ	ɛ	æ	ɒ:	u:	ɒ	h	ʔ	ɣ	ʕ	qʰ	ɣ	v	oɰ	ɛɪ
Teherán	i:	ɨ	ɛ	æ	ɒ:	u:	ɒ	h	ʔ	ɣ	ʕ	qʰ	ɣ	v	oɰ	ɛɪ
Ábádán	i:	ɨ	ɛ	æ	ɒ:	u:	ɒ	h	ʔ	qʰ	ɣ	v	v	oɰ	eɪ	
chúzestánská arabská perština	i:	ɨ	ɛ	æ	ɒ:	u:	ɒ	h	ʔ	qʰ	ɣ	v	w	oɰ	eɪ	
Šíráz	i:	ɨ	ɛ	æ	ɒ:	u:	ɒ	h	ʔ	ɣ	ʕ	v	v	oɰ	ɛɪ	
Hamadán	i:	ɨ	ɛ	æ	ɒ:	u:	ɒ	h	ʔ	ɣ	ʕ	v	v	ɛɰ	ɛɪ	
Isfahán	i:	ɨ	ɛ	æ	ɒ:	u:	ɒ	h	ʔ	ɣ	ʕ	v	v	oɰ	ɛɪ	
arménská perština	i:		ɛ	æ	ɒ:	u:	ɒ	h	ʔ	ɣ	ʕ	v	v	oɰ	ɛɪ	
Kášán	i:	ɨ	ɛ	æ	ɒ:	u:	ɒ	h	ʔ	ɣ	ʕ	v	v	oɰ	ɛɪ	
Jazd	i:	ɨ	ɛ	æ	ɒ:	u:	ɒ	h	ʔ	qʰ	ɣ	v	v	oɰ	eɪ	
Kermán	i:	ɨ	ɛ	æ	ɒ:	u:	ɒ	h	ʔ	qʰ	ɣ	v	v	oɰ	eɪ	
Mašhad	i:	ɨ	ɛ	æ	ɒ:	u:	ɒ	h	ʔ	ɣ	ʕ	v	v	oɰ	ɛɪ	
Ávarzamán	i:	ɨ	e	æ	ɒ:	o:	u:	i:	u	h	ʔ	qʰ	∅	v	oɰ	ɛɪ
klasická perština	ای		ی	ه	ا	آ	او		و	ح	ع	ق	غ	و	او	ای
	<i>ē</i>	<i>ī</i>	<i>-ī</i>	<i>i</i>	<i>-á</i>	<i>a</i>	<i>ā</i>	<i>ō</i>	<i>ū</i>	<i>u</i>	<i>h</i>	<i>ʕ</i>	<i>q</i>	<i>ɣ</i>	<i>v</i>	<i>aɰ</i>
فارسی دری	e:	i:	ɨ		a	ɒ:	o:	u:	ɒ	h	ʔ	qʰ	ɣ	w	aɰ	aɪ